

RAPORT Z BADANIA ANKIETOWEGO

Asystent Osoby Starszej jako wsparcie w strukturze osiedla mieszkalnego

Wyniki ankiet z badania fokusowego

Fundacja Patroni • Katowice, 2025

102

respondentów

uczestniczących w badaniu

≈ 48%

mieszka samotnie

ważny sygnał ryzyka osamotnienia

Klub Seniora

najczęściej wskazywany

preferowany model wsparcia

→ Najważniejsza myśl z badania

Najbardziej obiecujący kierunek to połączenie indywidualnej asystentury z łatwo dostępną przestrzenią społeczną, taką jak Klub Seniora. Taki układ wzmacnia samodzielność, przeciwdziała samotności i pozwala wcześniej rozpoznawać potrzeby seniorów.

Wyniki ankiety

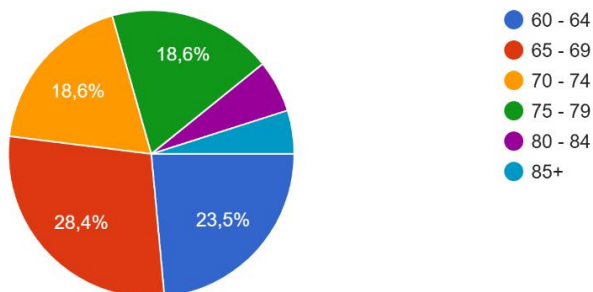
Rozkład odpowiedzi respondentów na pytania diagnostyczne

Wykres 1. Wiek respondentów

Profil wiekowy badanej grupy.

Wiek

102 odpowiedzi

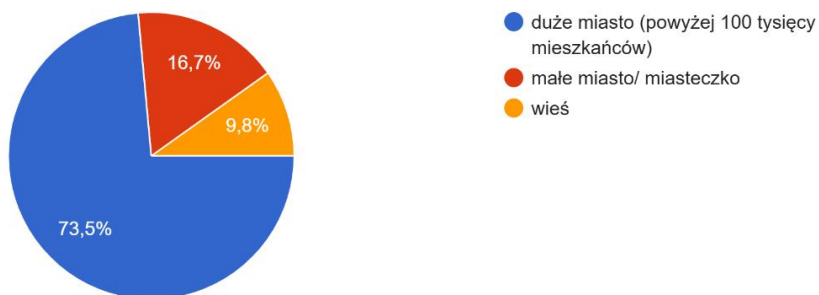

Wykres 2. Miejsce zamieszkania - typ miejscowości

Większość badanych mieszka w dużym mieście.

Miejsce zamieszkania

102 odpowiedzi

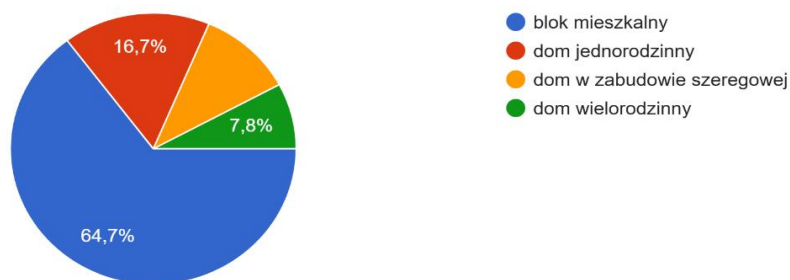
Wyniki ankiety - ciąg dalszy

Wykres 3. Miejsce zamieszkania - typ budynku

Dominują budynki wielorodzinne i bloki mieszkalne.

Miejsce zamieszkania

102 odpowiedzi

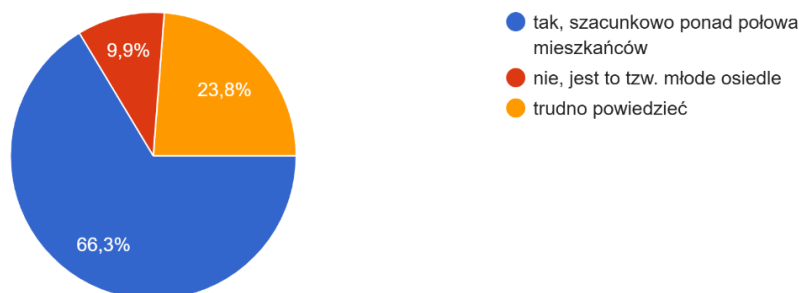

Wykres 4. Obecność osób starszych w najbliższym sąsiedztwie

Wynik wskazuje na potencjał lokalnych sieci wsparcia.

Czy w Twoim najbliższym sąsiedztwie zamieszkuje dużo osób starszych?

101 odpowiedzi

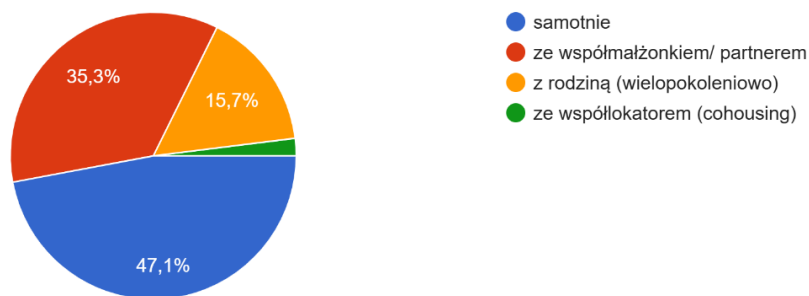
Wyniki ankiety - ciąg dalszy

Wykres 5. Sytuacja mieszkaniowa respondentów

Istotna część respondentów mieszka samotnie.

Jak mieszkasz?

102 odpowiedzi

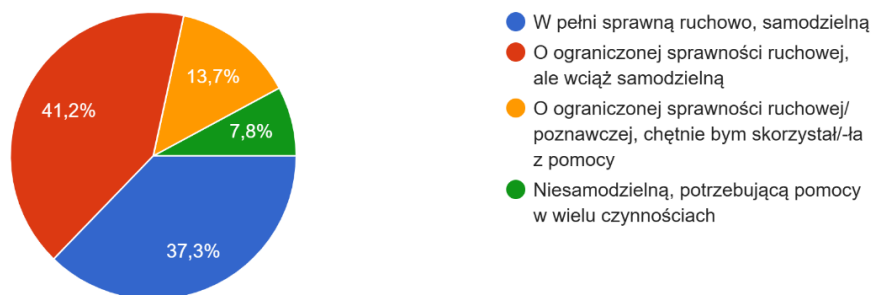

Wykres 6. Samodzielność i sprawność

Widoczna jest grupa osób samodzielnych, ale z ograniczeniami ruchowymi.

Jesteś osobą:

102 odpowiedzi

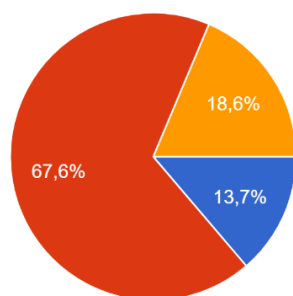
Wyniki ankiety - ciąg dalszy

Wykres 7. Samoocena aktywności

Aktywność części osób ma charakter ograniczony lub wybiórczy.

Jak oceniasz swoją aktywność? (zaznacz odpowiedź najbardziej pasującą do twojego obecnego stylu życia)

102 odpowiedzi

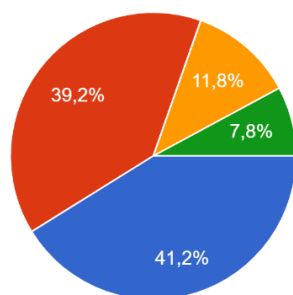
- Jestem bardzo aktywny (prawie w ogóle nie bywam w domu)
- Staram się być aktywny (czasami uczestniczę w różnych wydarzeniach, ale rzadko)
- Jestem nieaktywny (przeważnie przebywam w domu)

Wykres 8. Relacje rodzinne

Relacje rodzinne są zróżnicowane i nie zawsze zapewniają stałe wsparcie.

Czy utrzymujesz relacje rodzinne

102 odpowiedzi

- tak, mam dobry kontakt z rodziną i często się spotykamy
- tak, mam dobry kontakt z rodziną, ale rzadko się spotykamy
- nie, nie utrzymuje kontaktu z rodziną, mimo że ją posiadam
- jestem samotny

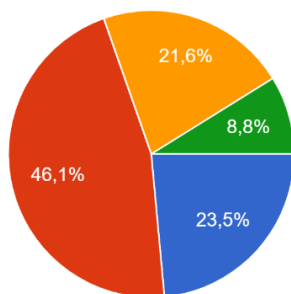
Wyniki ankiety - ciąg dalszy

Wykres 9. Kontakty towarzyskie

Część respondentów utrzymuje kontakty społeczne jedynie sporadycznie.

Czy utrzymujesz kontakty towarzyskie

102 odpowiedzi

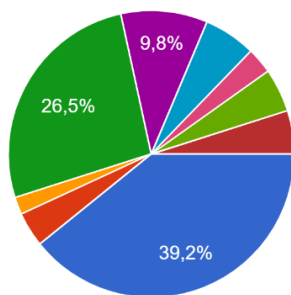
- tak, mam stałą grupę znajomych/ przyjaciół, z którymi się często spotykam
- utrzymuję sporadyczne/ przelotne kontakty z osobami z sąsiedztwa
- nie mam nikogo bliskiego, z kim mógłbym spędzać czas wolny i brakuje mi takiej osoby/ osób
- nie mam nikogo bliskiego, z kim mógłbym spędzać czas wolny, ale nie brakuje mi takiej osoby/ osób

Wykres 10. Osoba, na którą można liczyć w sytuacji potrzeby wsparcia

Odpowiedzi pokazują różne źródła możliwego wsparcia.

Czy masz na kogo liczyć, jeżeli odczuwasz potrzebę wsparcia – niezależnie od siły i częstości odczuwania tej potrzeby? (wskaż odpowiedź najbardziej pasującą do Twojej sytuacji)

102 odpowiedzi

- tak, zawsze ktoś z rodziny
- tak, mam super sąsiadów
- tak, korzystam z opieki społecznej
- tak, czasami ktoś z rodziny pomoże, ale nie zawsze
- tak, czasami wspieram się sąsiadami,...
- nie, nie mogę liczyć na rodzinę / nie c...
- nie, nie mogę liczyć na sąsiadów/ nie...
- nie, nie kwalifikuję się do pomocy społ...
- nie mam informacji o możliwościach p...

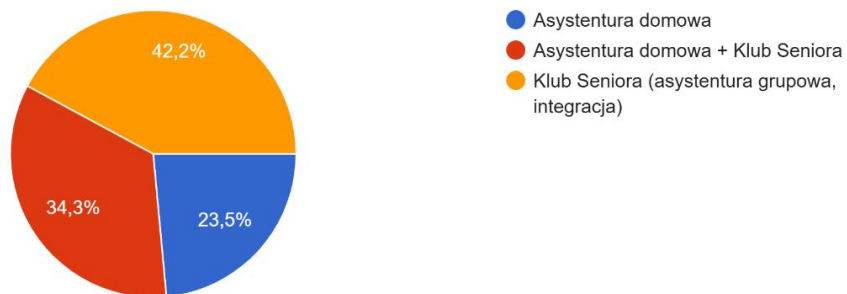
Wyniki ankiety - ciąg dalszy

Wykres 11. Preferowana forma wsparcia Asystenta Osoby Starszej

Najczęściej wskazywany jest Klub Seniora oraz model łączony.

W jakiej formie Asystent byłby dla mnie najlepszym wsparciem

102 odpowiedzi

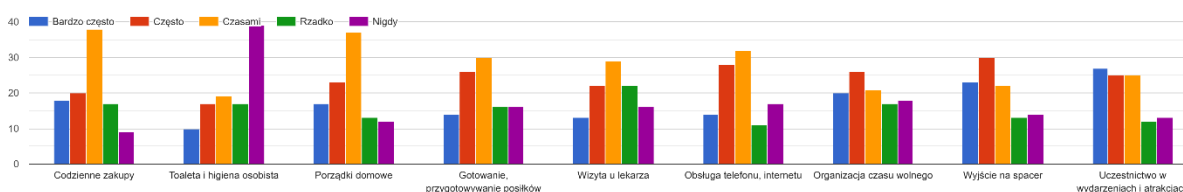
Ocena form wsparcia i aktywności

Zestawienia porównawcze dla wybranych propozycji działań

Wykres 12. Ocena propozycji pomocy i atrakcji

Porównanie odpowiedzi według wskazanych kategorii.

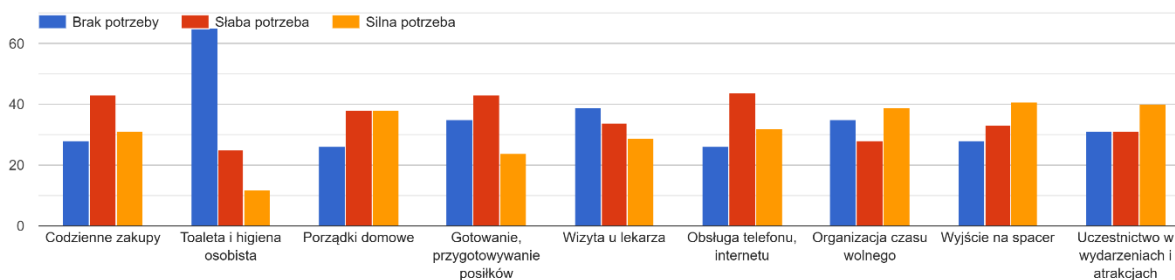
Jak często odczuwasz potrzebę wsparcia w czynnościach życia codziennego (Poniższe czynności pojawiają się ponownie, ponieważ w tym pytaniu prosimy o ocenę częstotliwości, a nie potrzebnej siły wsparcia.)

Wykres 13. Potrzeba działań oferowanych przez Asystenta

Zestawienie odpowiedzi dla działań wspierających codzienne funkcjonowanie.

W których czynnościach życia codziennego odczuwasz potrzebę wsparcia

Podsumowanie i interpretacja wyników

Wnioski końcowe opracowane na podstawie ankiet i wykresów

i Cel i charakter badania

Badanie objęło 102 respondentów, a jego celem było rozpoznanie potrzeb osób starszych w zakresie codziennego funkcjonowania, samodzielności, relacji społecznych oraz oczekiwanego modelu wsparcia w formule Asystenta Osoby Starszej. Wyniki należy traktować jako diagnozę potrzeb grupy uczestniczącej w badaniu, pomocną przy planowaniu działań środowiskowych na poziomie osiedla i najbliższego otoczenia seniora.

Najważniejsze wyniki badania

- Wśród respondentów dominują osoby w wieku 65-69 lat oraz 60-64 lata, a większość badanych mieszka w dużym mieście i w budynku wielorodzinnym lub bloku.
- Prawie połowa ankietowanych mieszka samotnie. Jednocześnie wielu respondentów deklaruje, że w ich najbliższym sąsiedztwie mieszka dużo osób starszych, co wskazuje na potencjał do rozwijania wsparcia lokalnego i sąsiedzkiego.
- Znaczna część badanych określa się jako osoby samodzielne, jednak z ograniczoną sprawnością ruchową. Wsparcie powinno być więc ukierunkowane również na seniorów funkcjonujących samodzielnie, ale potrzebujących okresowej pomocy lub motywacji do aktywności.
- W obszarze relacji społecznych widoczna jest grupa osób utrzymujących jedynie sporadyczne kontakty towarzyskie albo nieposiadających bliskiej osoby, z którą mogłyby spędzać czas wolny.
- Najczęściej wskazywaną preferowaną formą wsparcia jest Klub Seniora, następnie model łączony: asystentura domowa wraz z Klubem Seniora, a w dalszej kolejności sama asystentura domowa.

Interpretacja

Model mieszany jako najbardziej użyteczny

Uzyskane odpowiedzi pokazują, że potrzeby osób starszych nie ograniczają się wyłącznie do pomocy w czynnościach domowych. Istotne znaczenie ma również wsparcie społeczne, organizacja czasu wolnego, możliwość uczestnictwa w wydarzeniach oraz podtrzymywanie kontaktów z innymi osobami.

Priorytet: osoby samotne i mniej mobilne

Szczegółnej uwagi wymagają osoby mieszkające samotnie, osoby o ograniczonej sprawności oraz osoby deklarujące sporadyczne kontakty społeczne. Regularny kontakt z asystentem może ograniczyć ryzyko izolacji społecznej i pogorszenia samodzielności.

Asystent jako osoba aktywizująca

Asystent Osoby Starszej powinien pełnić funkcję nie tylko pomocową, ale także aktywizującą i integrującą. Szczególnie ważne jest zachęcanie seniorów do udziału w działaniach grupowych i budowanie poczucia bezpieczeństwa w relacji z osobą wspierającą.

Wnioski

- Asystent Osoby Starszej powinien działać blisko miejsca zamieszkania seniora, w formule łatwo dostępnego wsparcia środowiskowego.
- Najbardziej potrzebne jest połączenie pomocy praktycznej z działaniami społecznymi i aktywizującymi.
- Kluczowe znaczenie ma identyfikowanie osób samotnych oraz osób, które rzadko korzystają z kontaktów rodzinnych lub towarzyskich.
- Wsparcie powinno obejmować zarówno czynności dnia codziennego, jak i pomoc w organizacji wyjść, kontaktów, wizyt, wydarzeń oraz aktywności rekreacyjnych.
- Działania projektowe powinny wzmacniać relacje sąsiedzkie i lokalne sieci wsparcia, ponieważ w badanej grupie widoczny jest potencjał do budowania wspólnoty osiedlowej.

Rekomendacje do dalszych działań

- Rozwijać model Asystenta Osoby Starszej jako usługi łączącej wizyty indywidualne z ofertą grupową i integracyjną.
- Włączyć do działań Klub Seniora, spotkania sąsiedzkie, wspólne wyjścia, spacer, warsztaty i inne formy bezpiecznej aktywności społecznej.
- Prowadzić stałą diagnozę potrzeb seniorów, szczególnie osób mieszkających samotnie, osób o ograniczonej mobilności oraz osób z osłabionymi kontaktami społecznymi.
- Zapewnić elastyczny zakres wsparcia: od pomocy w sprawach codziennych po działania motywujące do wyjścia z domu i udziału w życiu lokalnym.
- Budować współpracę z rodzinami, sąsiadami, instytucjami lokalnymi i organizacjami społecznymi, aby wsparcie nie było jednorazowe, lecz miało charakter trwałej sieci pomocy.

Ograniczenia badania

! Zakres interpretacji

Wyniki mają charakter diagnostyczny i odnoszą się do osób, które wzięły udział w badaniu. Nie powinny być traktowane jako pełna reprezentacja wszystkich osób starszych, jednak pozwalają wskazać najważniejsze obszary potrzeb oraz kierunki planowania dalszego wsparcia w środowisku lokalnym.